

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Arabadji Nina,
Arabadji Mihaela și Pantaz Maria,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 din mun.
Chișinău împotriva Ninei Arabadji cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 09 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2r-180/24

NR. PIGD 2-19197207-01-2r-10042024)

Temeiurile de revizuire. Faptele invocate nu constituie temei de revizuire care s-ar încadra în limitele prevederilor art. 449 CPC.

Judecătoria Hâncești, sediul Central – jud. L. Roic-Botezatu
Curtea de Apel Chișinău – jud. I. Secrieru, V. Cotorobai, M. Anton

15 ianuarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 decembrie 2019, lichidatorul Purcel Viorel în unele și interesele ÎMGFL nr. 23 din mun. Chișinău (în procedura falimentului), a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Arabadji Vasile, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica”, solicitând încasarea datoriei.

2. Ulterior, la 18 martie 2022, ca urmare a decesului pîrîtului Arabadji Vasile la 31 august 2020, avocatul ÎMGFL nr. 23 din mun. Chișinău (în procedura falimentului) Dicusar Tatiana a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiune, prin care a solicitat încasarea din contul succesoarei defunctului, Arabadji Nina în beneficiul ÎMGFL nr. 23 din mun. Chișinău (în procedura falimentului) a datoriei pentru serviciile de energie termică în sumă de 5 992,18 lei, pentru ap. nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. XXXXX.

3. Prin hotărârea din 25 octombrie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, acțiunea a fost respinsă.

4. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, ÎMGFL nr. 23 din mun. Chișinău (în procedura falimentului), a declarat apel împotriva hotărârii din 25 octombrie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

5. Prin decizia din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de ÎMGFL nr. 23 din mun. Chișinău (în procedura falimentului). S-a casat hotărârea din 25 octombrie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și s-a emis o hotărâre nouă de admitere integrală a acțiunii. S-a încasat din contul Ninei Arabadji în beneficiul ÎMGFL nr. 23 din mun. Chișinău (în procedura falimentului) datoria pentru serviciile de energie termică în sumă de 5 992,81 de lei, pentru perioada de până la 01 octombrie 2019 pentru ap. nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. XXXXX. S-a încasat din contul Ninei Arabadji în beneficiul statului taxa de de stat în sumă de 270 de lei.

6. La 11 octombrie 2023 Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria, au depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

7. Prin încheierea din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria împotriva deciziei din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

8. La 29 martie 2024, prin intermediul poștei (f.d. 181-188), Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria, au depus recurs împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

9. În motivarea recursului, Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria au invocat motivele de fapt și de drept indicate în cererea de revizuire, suplimentar menționând dezacordul cu încheierea din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, care în opinia lor este ilegală, nemotivată și adoptată cu încălcarea dreptului lor la un proces echitabil, motiv pentru care au depus prezenta cerere de recurs.

10. Subsecvent, recurentele au enunțat, că chiar dacă avea obligația legală de a motiva actul judecătoresc emis, Curtea de Apel Chișinău nu a prezentat nici un argument pe care și-a întemeiat soluția de declarare ca fiind inadmisibilă a cererii de revizuire.

11. De altfel, recurentele au invocat neatragerea în proces a tuturor locatarilor apartamentului cât și a persoanelor succesori în drepturi, în baza succesiuni în drepturi.

12. Recurenta Arabadji Mihaela are calitatea de locatar al locului de consum, însă nu a fost atrasă în proces.

13. Recurenta Pantaz Maria, fiind fiica defunctului are calitatea de succesori ce moștenește bunul imobil și anume ap. nr. XXXXX din str. XXXXX, XXXXX, mun. XXXXX, iar Curtea de Apel Chișinău nu a constatat cercul concret al locatarilor apartamentului și a rezumat soluționarea cauzei doar în partea recurentei Arabadji Nina.

14. Respectiv, încasarea datoriei din contul Ninei Arabadji în beneficiul ÎMGFL nr. 23 din mun. Chișinău (în procedura falimentului), este una incertă, nefiind indicate careva probe, ce ar confirma datele privind toți locatarii locului de consum extrasul din cont și fișa locatarilor.

15. S-a mai indicat în recurs că, careva probe cu referire la faptul că Arabadji Nina este succesori ce moștenește bunul imobil după decesul lui

Arabadji Vasile, or careva probe în acest sens, inclusiv, informația de la Ministerul Justiției privind deschiderea dosarului succesoral în urma decesului cet. Arabadji Vasile și stabilirea cercului de moștenitori, nu sunt indicate, cercetate și apreciate în încheierea din 09 noiembrie 2023 a instanței de apel.

16. La 20 mai 2024, ÎMGFL nr. 23 din mun. Chișinău (în procedura falimentului), a depus referință la cererea de recurs, invocând că recursul este depus peste termenul legal, motiv din care urmează a fi respins ca fiind neîntemeiat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:
a) să respingă recursul și să încheieze.”

18. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

19. Art. 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„ Instanțele competente să examineze cererea de revizuire
(2) Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.”

20. Art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Revizuirea se declară în cazul în care:
b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.”

21. Art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449, cu anexarea probelor ce le confirmă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurentele s-au conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 20 și a depus în termen recursul, or, materialele cauzei atestă că copia încheierii din 09 noiembrie 2023, a fost expediată participanților la proces la data de 24 noiembrie 2023 (f.d. 176-

177), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria.

23. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

24. Recapitulând esența litigiului, Completul de judecată reține că Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria, contestă cu recurs încheierea din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria împotriva deciziei din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

25. Completul de judecată constată că pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, revizuenții nu au prezentat circumstanțe sau fapte esențiale noi ale cauzei ce nu i-au fost cunoscute la momentul examinării cauzei. Astfel, cererea de revizuire nu ar întruni condițiile necesare de a fi examinată, prin prisma prevederilor art. 446-453 din Capitolul XXXIX al Codului de procedură civilă.

26. Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria, și-au întemeiat cererea de revizuire în baza art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, anexând la cererea de revizuire copia buletinelor de identitate prin care se confirmă că adresa Mihaelei Arabadji este ap. nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. XXXXX, iar Pantaz Maria, fiind fiica defunctului are calitatea de succesori ce moștenește bunul imobil și anume, apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. XXXXX.

27. Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria împotriva deciziei din 08 iunie 2023.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază astfel ca fiind neîntemeiate argumentele invocate de Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria, că instanța de revizuire nu a analizat probele și argumentele revizuenților, limitându-se la expunerea jurisprudenței și a prevederilor legale, pe când revizuieste-le erau îndreptățite să se aștepte la un răspuns expres la argumentele lor expuse în cerere.

29. În speță, se constată că cererea de revizuire a fost întemeiată pe prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe

sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

30. Reieșind din prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ține să atragă atenția asupra faptului că circumstanțele nou-descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

31. În așa mod, pentru a invoca temeiul indicat în cererea de revizuire, este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială – să existe anterior pronunțării hotărârii, dar revizuentului să îi devină cunoscută ulterior.

32. Pentru acest motiv de revizuire important este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării deciziei a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz, contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

33. În același timp, este absolut necesar ca circumstanțele și faptele respective să fie fundamentale și obligatorii pentru a justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile, să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

34. Sub acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează faptul că revizuirea este o cale de atac de retractare, care presupune redeschiderea procedurilor judiciare în privința unei cauze civile. Aceasta nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admiterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența temeiurilor în acest sens. De altfel, poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă, corect stabilind că argumentele cererii de

revizuire nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, or, în susținerea cererii de revizuire, revizuențele, nu au invocat anumite circumstanțe noi ale cauzei, care le-au devenit cunoscute după pronunțarea deciziei a cărei revizuire se solicită, condiție impusă prin lege, dar s-au expus asupra dezacordului cu soluția adoptată.

36. În aceeași ordine de idei, Completul de judecată reține că revizuențele n-au argumentat prin ce hotărârea de încasarea a sumei de la Arabadji Nina ar afecta drepturile lui Arabadji Mihaela și Pantaz Maria pentru ca ultimele să poată înainta o cerere de revizuire în baza art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă.

37. În consecință, instanța de recurs reține că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință Brumărescu c. României, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

38. Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în speța Roșca c. Moldovei, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminență principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

39. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire

trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Josan vs. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

40. În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

41. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria, și de a menține încheierea din 09 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

42. Conducându-se de prevederile art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Arabadji Nina, Arabadji Mihaela și Pantaz Maria, împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc